

1863 1870 1880 1890 1900 1910 1920 1930 1940 1950 1960 1970 1980 1990 2000 2013

==== Jubileum 2013 ====

150 år

med kommunfullmäktige i Stockholm

År 2013 firades 150 år med kommunfullmäktige i Stockholm. Jubileumsperioden rymde en webbplats, hejdundrande festligheter, en serie samtal och ett forskningsprojekt med flera böcker. Den här jubileumsskriften presenterar det bästa av det 150 dagar långa firandet.

Jubilerande demokrati!

Stockholms stad har under 2013 firat att kommunfullmäktige, som beslutande församling i Sveriges befolkningsmässigt största kommun, uppnått den imponerande åldern av 150 år. I en värld som fortfarande kämpar med att införa demokratiska styrelseformer – både på statlig, regional och kommunal nivå – är ett sådant jubileum på många sätt värt att uppmärksamma och högtidlighålla!

Det var kommunalförordningarna från 1862, i sig viktiga som förutsättningar för ständsriksdagens avskaffande 1866 och moderniseringen av det svenska statsskicket, som banade väg för utvecklingen av den svenska kommunen. Alla de nya stads- och landskommuner som skapades genom 1862 års kommunalförordningar började sitt arbete 1863 – och kan nu blicka tillbaka på 150 år av arbete i de svenska kommuninvånarnas tjänst.

Fullmäktige i Stockholm – då var namnet stadsfullmäktige –

sammanträdde för första gången den 20 april 1863.

I början var de demokratiska inslagen i fullmäktiges arbete relativt blygsamma. Men den historiska resan från 1863 och fram till idag har inneburit en allt högre grad av demokrati och medinflytande i vår stads utveckling. Det ville vi fira under 2013!

Stockholms kommunfullmäktige gav uppdraget att arrangera projektet 150 år med kommunfullmäktige åt Stadsarkivet och stadsarkivarie Lennart Ploom. En politisk styrgrupp tillsattes, i vilken alla politiska partier var representerade. Det blev en rik flora av aktiviteter och festligheter som riktade sig mot olika målgrupper. Vi ville ge alla intresserade möjlighet att lära sig mer om vår stads historiska utveckling.

I den här skriften berättar vi om stadens jubileum – 150 år med kommunfullmäktige i Stockholm.

Foto: Lieslotte van der Meijls

Margareta Björk,
kommunfullmäktiges ordförande

Guldmosaikerna i Gyllene salen är skapade av den tyska mosaikfirman Puhl & Wagner i Berlin efter skisser av Einar Forseth och en idé av Ragnar Östberg. Hela arton miljoner förgyllda mosaikplattor ger salen dess glans.

Stockholmarnas representanter

Den 20 april 1863 steg en samling herrar in i Stora rådssalen i Stockholms stadshus, då beläget i Bondeska palatset vid Riddarhustorget.

När alla hade satt sig inledde överståthållare Gillis Bildt det första sammanträdet i nuvarande Stockholms kommunfullmäktiges historia. Den nya fullmäktigeförsamlingen – som härmed inledde sitt arbete – ersatte ett stort antal komplicerade styrelseformer med djupa rötter i det svenska stånds- och privilegiesamhället. År 1863 öppnades vägen mot ett modernt styre för Stockholm.

Folkvalda beslutsfattare

Idag är det svårt att tänka sig ett alternativ till Stockholms kommunfullmäktige. Våra folkvalda väljs vid demokratiska val och de representerar sina väljare när de är med och tar alla de tusentals beslut som är nödvändiga för att en stad ska kunna fungera. Den

svenska kommunala självstyrelsen är en viktig del av vår grundlag och alla alternativ som på något sätt skulle skada självstyrelsen måste förkastas. Men 1863 års fullmäktige var helt annorlunda än dagens. Mycket av det som vi idag tar som självklart fanns inte då.

Resan från 1863 och till idag är kantad av både framsteg och bakslag. Men i det stora hela är 2013 års fullmäktige mycket bättre än sin motsvarighet 1863. Och bakom den förändringen hittar vi många dåtida och nutida stockholmare. Tillsammans har vi skapat dagens demokratiska institution.

Staden mot staten

Ett viktigt steg mot ökat självstyre var avskaffandet av den statlige överståthållaren som självskrivet ordförande i fullmäktige. Kampen

för den reformen började redan på 1860-talet men ledde inte till resultat förrän 1904, då Sixten von Friesen blev stadsfullmäktiges förste valde ordförande. Under hela epoken har samspelet och de ibland uppblussande stridigheterna mellan stad och stat varit en viktig del av vår historia.

Kvinnorna fick också vänta länge på att få göra sina röster hörda i rådssalen. År 1910 kom de två första kvinnorna in. Gertrud Månsson representerade Socialdemokraterna och Valfrid Palmgren representerade Moderaterna. Idag är antalet kvinnor i fullmäktige fler än männen, 53 kvinnor mot 48 män.

Från början fanns inte heller några politiska partier i modern mening. I slutet av 1800-talet påbörjades utvecklingen av vår tids partistruktur. Idag finns det sju partier i kommunfullmäktige och deras representanter sammanträder var tredje måndag i Rådssalen i Stockholms stadshus.

Kommunfullmäktiges presidium 2013. 2:e vice ordförande Ulf Fridebäck (FP), kommunfullmäktiges ordförande Margareta Björk (M) och 1:e vice ordförande Eva-Louise Erlandsson Slorach (S).

20 0000

unika besök hade sajten under jubileumsperioden. Informationen på webbplatsen är idag en del av Stockholmskällan – stockholm.kallan.se.

Webbplatsen "Jakten på den perfekta staden" växte fram under 150 dagar, från den 2 januari till den 31 maj 2013. Här fanns information om den historiska utvecklingen och här marknadsfördes evenemang och aktiviteter. Webben presenterade fullmäktiges debatter ett år i taget. Fem historiska visioner – motsvarigheter till vår tids Vision 2030 – skapades av projektets historiska redaktionsråd för att ge ytterligare sammanhang till webbplatsen.

Januari 2013

SÖN MÅN TIS ONS TOR FRE LÖR

30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2

Den 2 januari 2013 lanserades webbplatsen med år 1863, dagen efter kunde besökarna möta år 1864 – och så vidare ända till den 31 maj då 2012 års fullmäktige presenterades. Den första juni 2013 var vi framme vid vår tid och därmed avslutades också den fem månader långa jubileumsperioden.

Jakten på den perfekta staden

Varje dag fick besökarna på webbplatsen möta två fullmäktigeledamöter i en citatduell i en debatt från det aktuella året. Besökarna kunde genom att "gilla" antingen den ena eller den andra av debattörerna ge sin syn på 150 olika debatter – en per år – från kommunfullmäktiges historia. Webbplatsens historieguide kommenterade löpande de olika debatterna och gav tips och mer information till besökarna.

Kvinnorna är en stor del av **Vision 1920**. De första kvinnliga ledamöterna tar plats i kommunfullmäktige 1910 och kvinnlig rösträtt är på agendan. Infrastruktur och sanitet är andra frågor i tiden. På bilden kvinnliga studenter från Lyceum för flickor, 1910.

Trafiklösningar präglar åren i **Vision 2010**. Dennispaketet, Bromma flygfält och biltullar debatteras.

Under åren som ingår i **Vision 1890** överskuggade Lindhagenplanen det mesta. Planen var döpt efter ämbetsmannen Albert Lindhagen. Med sin tidshorisont på 60 år ligger den till grund för många beslut som är synliga i staden idag, även om den inte fullföljdes helt. I Lindhagenplanen finns en vilja att förändra staden som om den vore en levande kropp. Det gällde att öppna upp, öka flödena av trafik och få den gamla staden att leva upp och växa.

Vision 1980 har modernitet som ledord. City ska uppdateras, tunnelbanan byggas ut och utbildningen förbättras.

Foto: Alexander Kenney

1889 var den stora frågan om bygget av ett nytt operahus skulle bekostas med statliga eller kommunala medel. I Stockholm har spelet mellan stad och stat alltid varit en balansakt.

Vision 1950: Utvecklingen av det svenska folkhemmet gick via debatter om bättre bostäder, utvecklade spårvägar och diskussioner om välfärd. Synen på samhällets ansvar förändras och välfärden går från privat (och godtycklig) välgörenhet till en rättighet i offentlig regi.

Professorerna Per Thullberg, Anna Götlind, Anders Gullberg och Torbjörn Nilsson, filosofie doktorerna Mats Hayen, Jenny Björkman, Anna Ohlsson och Mats Berglund samt doktoranden Håkan Jakobsson har tillsammans med Stockholmskällans samordnare Kettel Mannerheim utgjort webbsidans redaktionsråd, som stått för urval och presentation av innehållet. Webbplatsen utvecklades av CapeSand.

Jakt på den perfekta staden
150 år med kommunfullmäktige i Stockholm

Startsida | 150 år med kommunfullmäktige | Fem historiska visioner

150 år med kommunfullmäktige

År 2013 firar Stockholms stad 150 år med kommunfullmäktige

Här kan du fira med oss!

Jakt på den perfekta staden - 150.stockholm.se
Den 2 januari började jakten på den perfekta staden. Varje dag presenterar vi ett år i stadens politiska historia här på webbplatsen 150.stockholm.se.

Vi startade år 1863 och når fram till år 2013 den 1 juni. Varje dag läser vi beaktarna om hur politiska opponenter i en stadsväl. Alla kan vara med och rösta fram sin favorit till ledningen i Stadstoppen.

Tidningsamtal om Stockholmspolitikens historia
Tidningen den 22 januari utvaldes kommunfullmäktiges ordförande Margareta Björk en senare med tidningsamtal i Regeringens arkiv i Stockholm.

Mellan klockan 18.30 och 19.00 möter vi politiker, tjänstemän och historiker i samtal om Stockholmspolitikens historia och framtid. Samtalshärd vid alla tillfällen från Stockholmskällan.

Vi möter Stan Nordin, Karin Wangberg, Henrik Moko, Ann-Margaretha Loh, Torbjörn Nilsson, Ewa Samuelsen, Lotta Ertman, Yvonne Högström, Jonathan Lindström, Per Almqvist, Daniel Hejlsjö, Anders Quidberg, Irene Sverén och andra gäster.

Serien med tidningsamtal avslutades den 28 maj 2013.

Kulturmaten och 150 år med kommunfullmäktige
Den 20 april 1963 sammanträdde Stockholms stadsfullmäktige för första gången och ämnade Kulturmat i Stockholm ägde rum den 20 april. Vi sammanträdde därför jubileums stora festdag med Kulturmaten och tydd på ett extra tillägg i Stockholms stadskassa.

Stockholm - din och farmors farmors stad
Den prisbelönta barnboksförfattaren Jonathan Lindström har för Stockholms jaktbarn skapat en alldeles ny bok om Stockholms historia från 1863 och fram till idag. Boken delas ut i klassuppläsningar till stadens alla skolor med klasser från förskoleklass till årskurs 6.

Boken ges ut av Stockholms Förlag i samarbete med Utbildningsförvaltningen och Stockholms stadskassa.

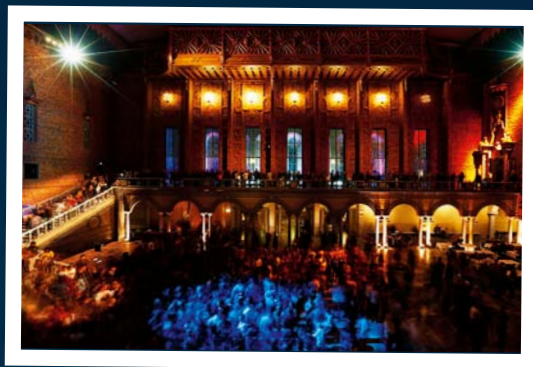
Forskningsprojektet Måsten i Södrahuset
Kommitte för Stockholmsforskning vid Kulturförvaltningen och Södertörns högskola kommer under året att presentera ny forskning från projektet Måsten i Södrahuset. Det blir konferenser, föreläsningar och sammantra.

150 år med kommunfullmäktige avslutas den 1 juni 2013
Kontakt och projektledning: stadskassan Leifert Pison och webbprojektledare Mats Hayen, 08-50229244.

Bildrättigheter: Alla bilder på Jakt på den perfekta staden är publicerade under samma rättigheter som gäller på Stockholms stads webbplats (stockholm.se) och på Stockholmskällan (stockholmskallan.se).

Webbplatsen är utvecklad av CapeSand.

"Jakt på den perfekta staden" var ett samarbete med Stockholmskällan, utbildningsförvaltningens pedagogiska webbplats om Stockholms historia.

7 300 personer deltog i festligheterna i Blå hallen och Gyllene salen.

Kulturnatten 20 april 2013

Foto: Robert Höglund för Kulturnatt Stockholms officiella efterfest 2013 där inget annat anges.

Under Kulturnatten 2013 hände något enastående! Stockholms stadshus öppnade sina portar för så många som möjligt i och med Kulturnattens officiella efterfest.

Kön ringlade långt redan tidigt, och festligheterna slutade inte förrän klockan tre på natten. Det var första gången som Stadshuset höll öppet så länge – och det blev på många sätt en jubileumsfest som gick till historien. Anledningen var kommunfullmäktiges 150-årsjubileum. Totalt besöktes Stadshuset av 7 300 personer under kvällen.

Stadshuset var under eftermiddagen, kvällen och natten fyllt av aktiviteter och festligheter. Innan dörrarna öppnades arrangerades bussresor med politiker som

guider. Hagastaden och Järvalyftet visades av Joakim Larsson och Söderortsvisionen av Tomas Rudin. När portarna till Stadshuset öppnade klockan 18 väntade tal av kommunfullmäktiges ordförande Margareta Björk och kulturborgarrådet Madeleine Sjöstedt. Besökarna kunde sedan njuta av en utställning i rådskorridoren, boksignering med Jonathan Lindström, guidade visningar och ett fylligt musikaliskt program.

Musiken under kvällen skildrade på sitt sätt de 150 åren i fullmäktiges historia. Sveriges äldsta

manskör, Den Bacchanaliska Kören i Par Bricole, framförde ett program från det sena 1800-talet, en tid då bara manliga röster hördes vid fullmäktiges sammanträden. Den epoken bröts senare under kvällen av Jazzbandet Allmän och lika rösträtt. De höjde temperaturen med flera grader i Blå Hallen med sin svängande tjugotalsmusik. Musikprogrammet fortsatte sedan med swingmusik från 40- och 50-tal, disco och rock från 70- och 80-tal och avslutades på småtimmarna med modern lounge- och klubbmusik. Vid flera tillfällen under kvällen framfördes ett program för Blå Hallens unika orgel. I Gyllene Salen kunde besökarna njuta av världens längsta champagnebar.

Foto: Fredrik Persson

På borggården bjöds på musik- och ljusshow.

Foto: Yonen Li

För första gången någonsin höll Stadshuset öppet in på småtimmarna – klockan 03.00 avslutades festen.

Musiken följde tidens utveckling, från manskör till lounge-djs.

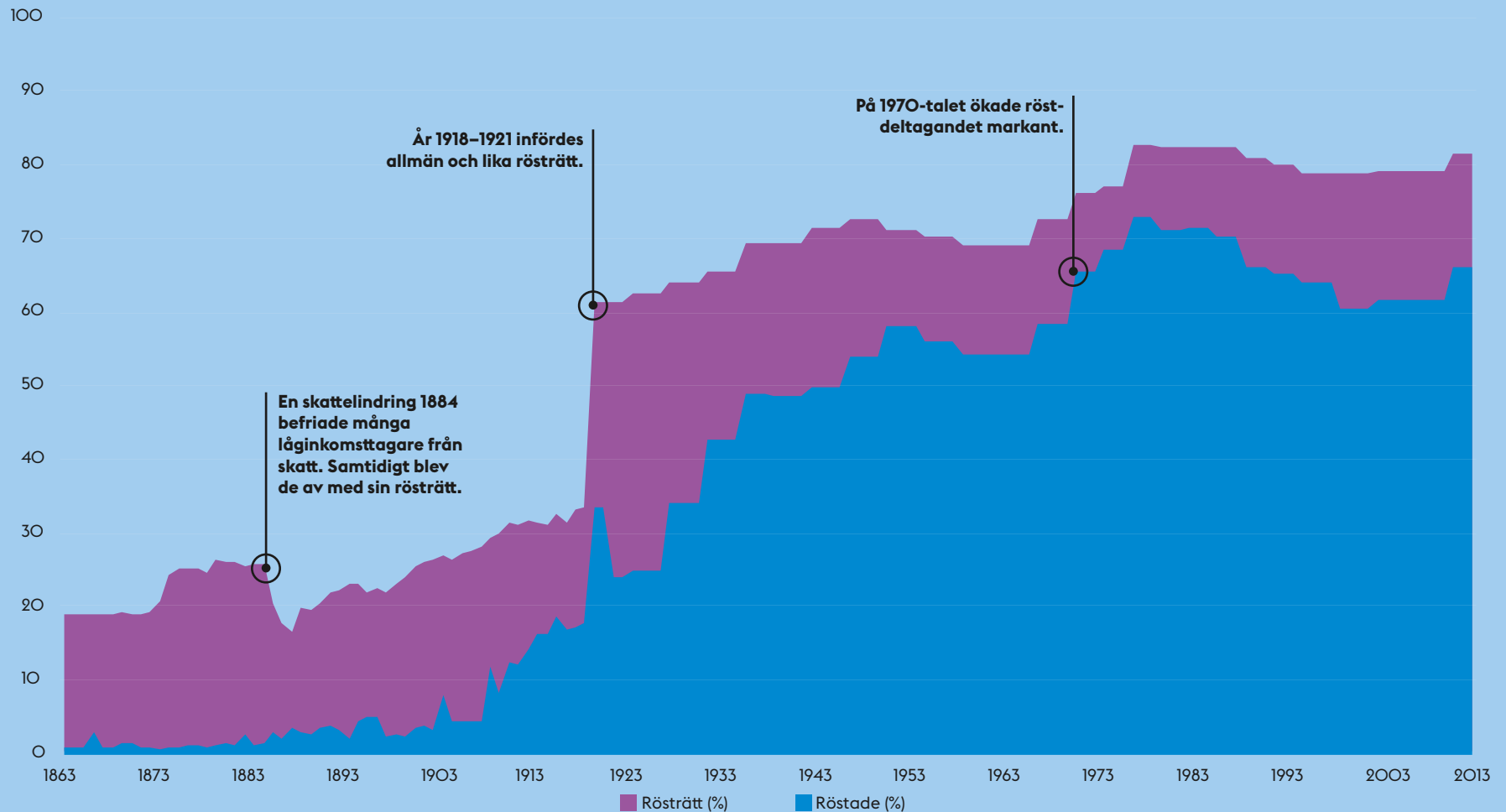
1920-talet representerades av Jazzbandet Allmän och lika rösträtt under ledning av Henrik Mickos.

Trångt och trevligt.

Rätt att rösta

Hur många som fått rösta och hur många som utnyttjat den rättigheten har varierat under årens lopp. Diagrammet visar hur stor del av Stockholms befolkning som hade rösträtt och hur stor andel som verkligen röstade. Idag har drygt 80 procent av Stockholms befolkning rösträtt. Huvuddelen av de som inte har rösträtt är barn.

Tidens frågor

- Vision 1890
- Vision 1920
- Vision 1950
- Vision 1980
- Vision 2010

1885 – Debatten om brännvinet

Albert Lindhagen: [Vi vill godkänna] att å söndagar och helgdagar utskänkning även annorledes än vid måltid må tillåtas på eftermiddagen mellan kl. 4 och kl. 10. (Utlåtande 211/1885).

Richard Alfred Gustafsson: De kommuner och myndigheter, som fattat och stadfäst beslut avseende tillåtelse till utskänkning till andra än spisande gäster, hade sålunda visat en beklaglig missaktning för riksdagens av k.m:t stadfästa beslut. (Aftonbladet 29 november 1885).

1901 Allmän värnplikt för män införs

1910 – Debatten om kvinnlig rösträtt

Gertrud Månsson (S): Föreningens verksamhet är av politisk art, men den är icke partipolitisk. Jag tycker, att detta spelar en så väsentlig roll, att det bör bli avgörande för det beslut, som fattas här ikväll. (Yttranden den 17 oktober 1910).

Sven Palme (FP): Jag för min del har i andra kammaren varit med om att rösta för den kvinnliga politiska rösträtten. Men därifrån och till att av skattemedel giva ett anslag av denna natur här i stadsfullmäktige, är steget långt. Strävandet uppbäres nämligen ännu icke av en tillräckligt stark och allmän opinion i vårt samhälle. (Yttranden den 17 oktober 1910).

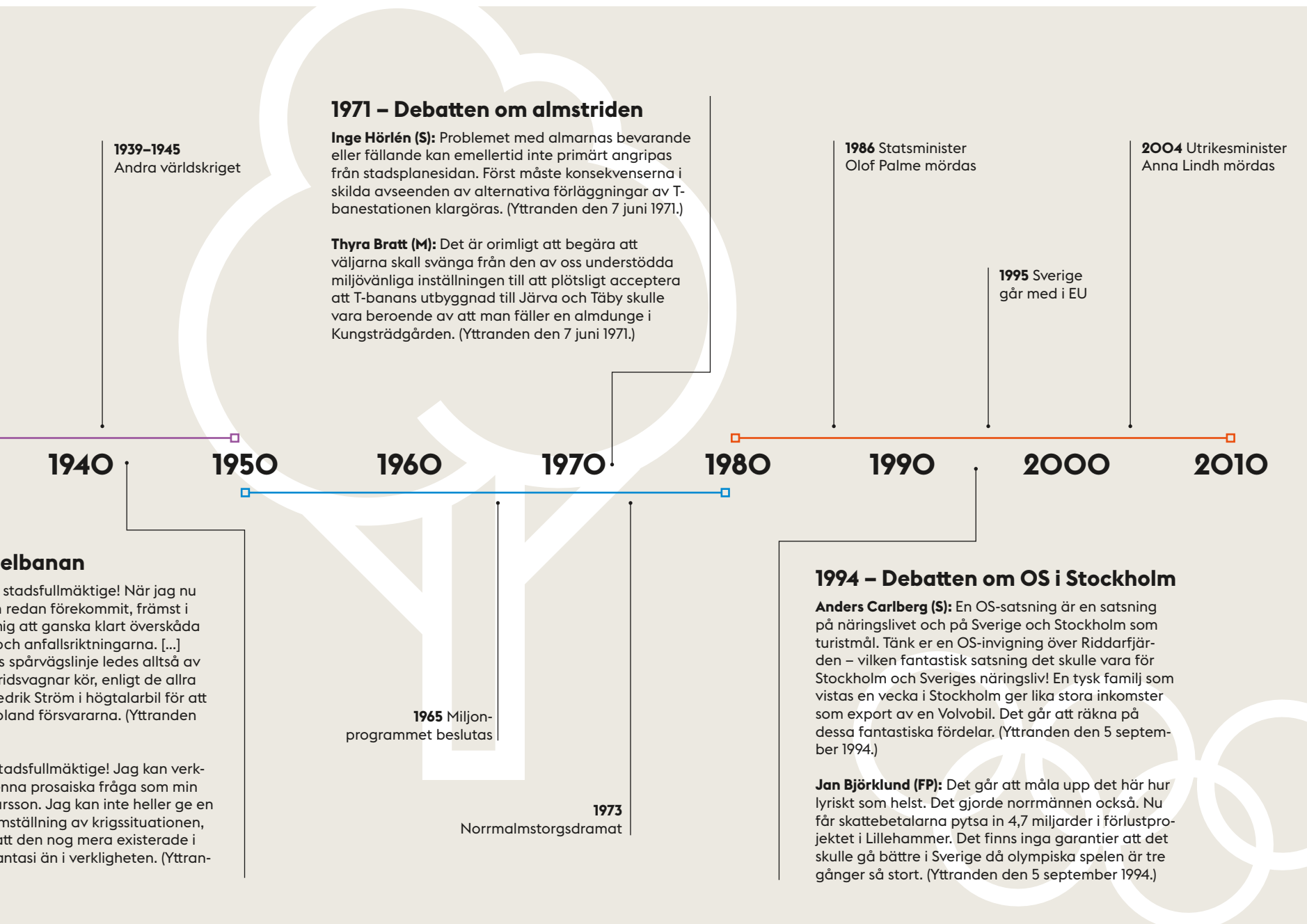
1921 Kvinnor får rösträtt

1941 – Debatten om tunn

Yngve Larsson (FP): Herr ordförande, tar till orda [...] ha de fäktningar, som stadskollegiet, gjort det möjligt för m slagfältet, de fientliga positionerna a Huvudattacken mot stadskollegiet herr Z. Höglund, och framför hans str modernaste krigsmetoderna, herr Fre söka sprida förvirring och defaitism b den 16 juni 1941).

Zeth Höglund (S): Herr ordförande, st ligen inte tala med sådan lidelse i de ärade kollega, borgarrådet Yngve La så livlig, för att inte säga drastisk fra som han målade upp, redan därför a herr borgarrådets något upprörda fa den 16 juni 1941).

1914–1918 Första världskriget

Citatduell: Kulturvision 2030

Den 31 maj 2013 avslutades citatduellerna på webbsidan "Jakten på den perfekta staden" med citat hämtade från de olika sidorna i debatten om Kulturvision 2030, en del av vision 2030. I verkligheten debatterades kulturvisionen den 11 juni 2012.

Det säger vi väldigt tydligt:
Folk är individer med olika
smak, olika preferenser och oli-
ka drömmar, och det ska man
kunna förverkliga i kulturlivet.

Vi saknar förstås ett klassper-
spektiv, och det saknas helt nå-
gonting om alla de utmaningar
som det innebär att det i dag
finns en sådan stor obalans mel-
lan innerstad och ytterstad när
det gäller tillgång till kultur.

VS

Madeleine Sjöstedt (FP)

Ann Mari Engel (V)

Tisdagssamtal om Stockholmspolitikens historia

Som en del i firandet av 150 år med kommunfullmäktige spelades en serie tisdagssamtal in för öppen publik i Ragnars skaffereri i Stockholms stadshus.

De halvtimmeslånga samtalen rörde sig genom historien och anknöt till olika viktiga händelser och beslut i Stockholms politik. Alla samtal leddes av historiker från Stockholms stadsarkiv och Stockholmskällan.

Samtalen filmades och går att se i sin helhet på vimeo.com/stadsarkivet.

Den 12 februari samtalade Mats Hayen från Stockholms stadsarkiv och Frida Starck Lindfors från Stockholmskällan med oppositionsborgarrådet **Karin Wanngård**. Året i fokus var 1904, och konversationen tog avstamp i Karin Wanngårdens egen politiska och personliga historia. Stockholmspolitikern och kvinnosträvarn **Anna Lindhagen** var den röda tråden i ett samtal som behandlade arbetstidsdebatten, auktionsrätt och det demokratiska genombrottet.

Tisdagssamtalet den 16 april tillägnades Jonathan Lindström och hans barnbok "Stockholm – din och farmors farmors stad". Tv- och radioprofilen Jonas Hallberg ledde samtalet.

Sten Nordins tisdagssamtal lockade storpublik. Finansborgarrådet samtalade med stadsarkivets Mats Hayen och Kjetil Mannerheim från Stockholmskällan om **Albert Lindhagen** och 1800-talets stadsfullmäktige.

En mycket viktig del av 150 år med kommunfullmäktige var den officiella jubileumsboken. Det blev en fantastisk barnbok av den prisbelönte barnboksförfattaren **Jonathan Lindström**: "Stockholm – din och farmors farmors stad".

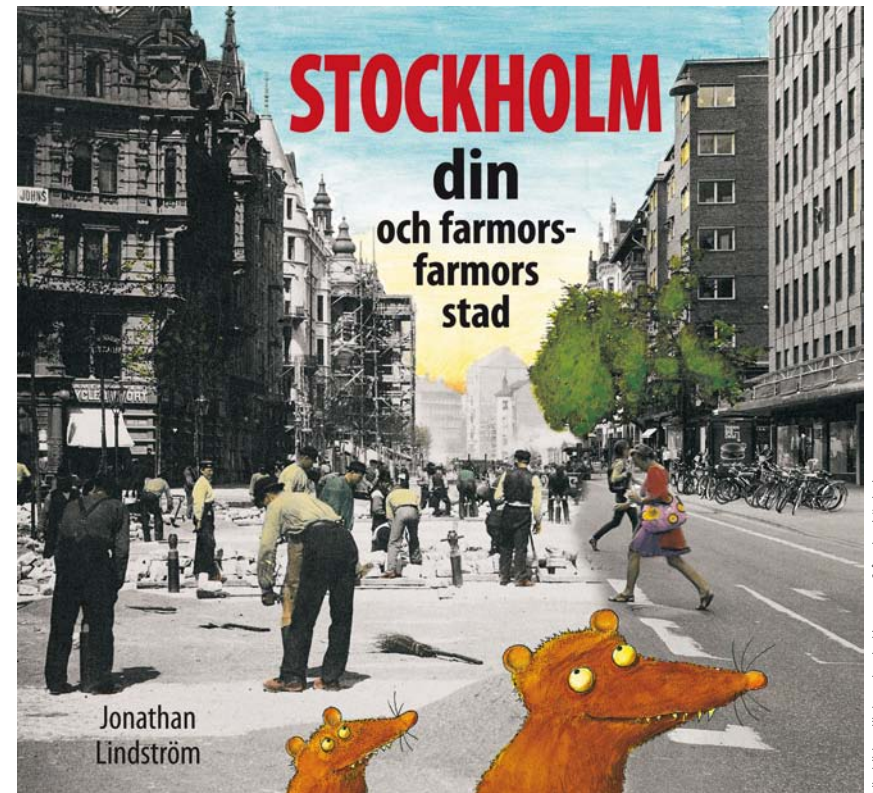
Stockholm – din och farmors farmors stad

Boken är skapad för Stockholms skolbarn och handlar om Stockholms historia från 1863 och fram till idag. På ett roligt och underhållande sätt skildras fullmäktiges och Stockholms öden och äventyr under 150 år. Boken delades ut i klassuppsättningar till stadens alla skolor med klasser från förskoleklass till årskurs 6. Den är utgiven av Stockholmia Förlag i samarbete med Utbildningsförvaltningen och Stockholms stadsarkiv.

I "Stockholm – din och farmors farmors stad" berättar arkeologen

och författaren Jonathan Lindström med text, illustrationer och unika foton stadens fantastiska historia under fullmäktiges tid.

År 1863 kunde man bara resa till Stockholm med båt eller hästvagn. Tjuvbarn sprang i gränderna, skarprättaren högg huvudet av dödsdömda och det fanns varken lekplatser eller idrottsplatser. Bara några få hade rinnande vatten och barnadödligheten var stor. Stockholm var en liten, omodern och smutsig stad som styrdes på gammaldags sätt. Men just detta år inrättades

Alla bilder till detta kapitel kommer från den här boken.

Utsikt från Mosebacke sommaren 1842. I Stockholm bodde 90 000 människor.

Stockholms stadsfullmäktige. Bara de rikaste stadsborna fick rösta på vilka som skulle få styra staden, men det var ändå början på något nytt. 150 år senare har nästan alla vuxna stockholmare rösträtt. Staden har vuxit och förändrats till oigenkännlighet.

Anekdoterna avlöser varandra i ett ständigt pendlande mellan det stora och det lilla perspektivet. Läsaren får möta hälarer Morsan, barnen som stämde staden, arbetsnarkomanen Albert

Lindhagen, strutsarna i Sumpan, hypnosdoktorn, fortköraren som blev ikappsprungen av polisen, grisarnas skräck, förörternas framväxt, den tatuerade pojken, industrialismen, politikerna som var tvungna att skrika, swingpjätten, kampen för kvinnans rösträtt, de hemska biograferna, cityrivningen, nazisterna, trädfällning, söderbon som hoppade fyrtio meter ner i en grund bassäng, avhuggna rättsvansar, bomberna i Eriksdal, Annas OS-uppsats och

Kungsankravallerna. Boken berättar (nästan) allt om hur en av världens vackraste och modernaste städer har vuxit fram, och spanar dessutom in i framtiden!

”I en engagerad lärares, eller förälders, händer, är det en verkligt intresseväckande och lärorik bok som med sina varierade och roliga layout känns kreativ och inspirerande”

Utdrag ur recension av Anne-Marie Karlsson, Bibliotekstjänst.

Foto: Anna Ulfström

Bokens författare Jonathan Lindström

År 1912 invigdes Slakthusområdet efter beslut i dåtidens Stadsfullmäktige. Idag utvecklas platsen till ett modernt bostadsområde.

De små rättorna återkommer genom hela boken, och ger sin syn på bilder och händelser.

Eivor Karlsson (MP) debatterar med Ewa Samuelsson (KD) 2009. De autentiska citaten är hämtade från yttrandeprotokollet.

Oj, vad de tjafsar!

Ja, men det är poängen med demokrati. Vi har röstat på dem för att de har olika åsikter. De ska tjafsa tills de kommer på vad som är bäst att göra med staden.

Det finns ingen anledning att konkurrensutsätta väl fungerande kommunala verksamheter.

Ni är motståndare till allt!

Vi säger inte nej till allting bara för att ni säger det!

Här sitter jag och skriver upp allt som politikerna säger.

Jag ser fram emot att det här ska få genomslag runt om i staden och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Vi både gasar och bromsar!

Jag har inget körkort, men gasar man och bromsar samtidigt flyger man all världens väg!

Leve tjafset!
Leve demokratin!

På 1800-talet ansågs det nyttigt att spotta. Det här är en spottkopp i emaljerad plåt från ett sjukhus, med lock för hygienens skull.

På 1980-talet kämpade barnen i Birkastan mot den ökande biltrafiken i deras område.

SAGA
KUNGSÅT 24
1.5. Bost

WALT DISNEY'S
SNOVIT
OCH DE SJU DVÄRGARNA

Här har vi helt enkelt ett av världens ättöndra underverk.
Fälsson i A. B.

LORRY
2.15, 9.15
BARBARA STANWYCK
HERBERT MARSHALL
KVINNANS PROBLEM
"En smälsande ögon" A.
Biljetter 12, 14, 32-111

GLORIA
1. o. 3. För en Säg
Paradiset Fö
Ipsedaga Palace
JEAN GARDIN
DIMMORNAS KÄJ
2.15, 9.15, 11.15, 13.15
7.41-13.15

Titta där är Greta Garbo från Stockholm, Sveriges mest kända filmstjärna.

SVARTA KATTEN
— Lustspelebiografen
Västergatan 2. Tel. 20 87 00.
Sönd. 1. 2.30, 4. 6.30 o. 7. 8.30, 9.40-11.
1) Foxjournal.
2) Musik-varietéer.
3) Kaos på radiotjänst.
4) Skidan hon slinter.
5) Musse Pigg på skridskor med Kalle Anka och Jan Bussni (Walt Disney).
6) Rimacs rumböcker.
7) Edgar Bergen, skulptören och Charlie Mc Carthy, Kalle Träskotte.
Ni kan komma och gå när Ni vill

I början var alla filmer stumfilmer. Först omkring 1930 kom ljudfilmen. År 1953 visades den första 3D-filmen. Här ser du 3D-publiken.

IRRITERANDE!
För kunde alla ungar på bio vika en visselflärp av sin biljett.

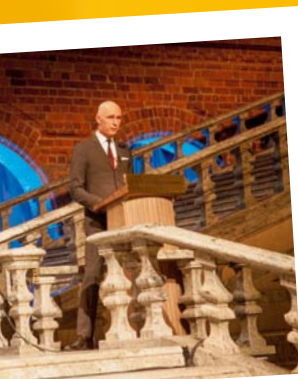
Vik och riv ett litet hål.

Håll mellan pek- och långfingret. Blås.

År 1918 var frågan om bio var skadligt för barn uppe till debatt i fullmäktige. Högst en gång per vecka skulle barn få gå på bio, tyckte ledamoten Alma Hedin.

Middag för KF-ledamöter

Den 5 februari 2013 bjöd kommunfullmäktiges presidium in alla som vid något tillfälle suttit i kommunfullmäktige till en stor fest i Stadshuset. Över 400 personer kom till evenemanget och det blev på många sätt en kväll i återseendets och tillbakablickandets tecken.

Under kvällen talade kommunfullmäktiges ordförande Margareta Björk och finansborgarrådet Sten Nordin. Lennart Ploom och Mats Hayen från Stadsarkivet presenterade vårens jubileumsaktiviteter och visade webbplatsen "Jakten på den perfekta staden".

Under kvällen lanserades professor Torbjörn Nilssons nya bok "Stockholm som motor och mot-

part. Stadsbild och statsmakt sedan 1945" – en del i det stora forskningsprojektet "Makten i Stadshuset". Boken delades ut till alla deltagare vid festen.

Middagen avnjöts i Blå Hallen och dansen ägde rum i Gyllene Salen. Organisten Mattias Wager underhöll med spel på stadshusorgeln, Skandinavians största orgel med anor från 1925.

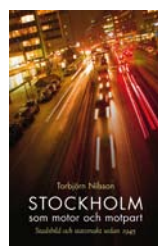

Hur har stadens politiker agerat gentemot staten och grannkommunerna i Storstockholm efter 1945? Vilka politiska frågor har dominerat politiken i fullmäktige? Vilka allianser har partierna skapat?

150 år som demokratisk institution

Det är några av de frågor som forskningsprojektet "Makten i Stadshuset – politik och partier i Stockholms fullmäktige efter 1945" har arbetat med under senare år. Projektet har letts av Anders Gullberg vid Kommittén för Stockholmsforskning och Torbjörn Nilsson vid Samtidshistoriska institutet, Södertörns högskola. Ursprunget var ett initiativ från politiker i Stadshuset om att stadens politiska historia borde undersökas. Märkligt nog är huvudstadens kommunalpolitik mindre utforskad än många andra svenska städer. Uppdraget gick till Kommittén för Stockholmsforskning. Förutom projektledarna är sedan något år ett antal forskare från olika ämnen indragna i arbetet. Inom forskningsprojektet har det bland annat ordnats så kallade vittnesseminarier där politiker och tjänstemän frågats ut. Texterna

från seminarierna har getts ut av Samtidshistoriska institutet, och följande böcker inom projektet är utgivna av Stockholmia Förlag eller av Stockholms stadsarkiv.

Torbjörn Nilsson
Stockholm som motor och motpart
Stadsbild och statsmakt sedan 1945

Som huvudstad har Stockholm en särskild relation till staten, till Sverige i dess helhet. Och som största stad har Stockholm en viktig roll för landets ekonomiska, sociala och kulturella utveckling. Historieprofessorn Torbjörn Nilsson analyserar hur staden sedan 1945 har sett på sin egen roll, och hur stadens identitet, eller självbild, har förändrats genom tiderna.

Mats Hayen (red.), Partierna i
Stadshuset. En handledning till
forskning vid Stockholms stadsarkiv och
Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek

Boken är en handledning för studenter och andra som vill forska om de politiska partierna och det politiska livet i Stadshuset. I boken finns texter om ämnesval, arkivarbete och metodik. Den är framtagen av Stockholms stadsarkiv i samarbete med Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek och Södertörns högskola.

Anders Gullberg och Sven Lilja (red.)
Makten i Stadshuset. Stockholms lokal-
politik under 1900-talet

Antologin presenterar stockholmarens politiska nutidshistoria och knyter den till idag genom texter om bland annat miljödimensionen i Stockholmspolitiken, de nykterhetspolitiska slagväxlingarna under 1950-talet och stadens politiska geografi. Flera ledande politiker kommer också till tals och ger sina egna versioner av dramatiska maktskiftet och politiskt rävspel.

Torbjörn Nilsson (red.)
Stockholm blir välfärdsstad
Kommunalpolitik i huvudstaden efter 1945

Välfärdsfrågorna rör vid den kommunala politikens livsnerv. Välfärdsbygget i Sverige har ofta setts som Sveriges andra stormakts-tid. Bidragen i antologin behandlar tiden 1945–2010, en tid då stora förändringar av det svenska samhället skedde. Välfärdsstatens utveckling ställde kommunerna inför nya utmaningar och problem samtidigt som nya möjligheter öppnade sig.

Torbjörn Nilsson (red.)
Du sköna nya stad. Privatisering,
miljö och EU i Stockholmspolitiken

Syftet med antologin är att belysa nya politikområden, som privatiseringar, miljö och EU, men också sådana som inte är lika nya, men försummade av forskningen, som idrottspolitik. Med skiftande utgångspunkter har en rad forskare från olika vetenskapliga fält bidragit med ny forskning på flera olika områden, från friskolor och privatisering till miljöpolitik.

1863 1870 1880 1890 1900 1910 1920 1930 1940 1950 1960 1970 1980 1990 2000 2013